01.03.2026 г. / 12:44:02

Вяра

МАРТЕНИЦИТЕ - ЕЗИЧЕСКО СУЕВЕРИЕ ВОДЕЩО ДО МЪКИ ВЪВ ВЕЧНОСТТА. СЪЩНОСТ НА "НАРОДНАТА ТРАДИЦИЯ"

Дяволът, макар и да учи хората, че няма Бог, самият той не е атеист, защото знае, че Бог съществува, и там, където не успява да насади безбожие в сърцата на хората, той гледа да подмени истинската вяра със суеверия, т.е. с лъжлива, напразна вяра, която води към погибел. Тази подмяна на истината с лъжа, на светлината с тъмнина настъпва тогава, когато оскъдява и изчезва вярата и когато човек започне да води лош и порочен живот. И ето, вместо да се вярва в единия и истински Бог, започва уповаване на късмет и "щастливи" звезди, на подреждания на планетите, на сънища и числа, на тайнствени гадания и окултни практики, на предопределения и магически изречения, на "зареждане" с биотокове и енергии, на амулети, муски, куршуми, конци и т.н.

Една от древните езически практики, отдалечаващи българите от Христа Спасителя, и хвърлящи нашия народ в ръцете на лукавия, са мартениците.

И така, какво празнуват българите на първи март ?!

Българите-християни почитат паметта на свети Марут, а българите-езичници празнуват капризната вещица баба Марта. Езическите корени на древения култ нямат нищо общо с т.нар. "прабългари" и т. нар. "хан" "Аспарух" (всъщност каназ юбиги Есперих). Този обичай започва при окупаторите на нашите земи - римляните, и е свързан с почитането на техния Марс – "богът" на пролетта, а по-късно на войната.

Войните били често явление в древен Рим и обикновено започвали в началото на март. Повечето воини напускали домовете си, а съпругите страхувайки се за тях им давали червено-бели ивички плат за връзване на китката или малки дървени фигурки на бяло момиче и червено момче. Тези амулети трябвало да напомнят на воина за дома и семейството и още да умилостивят баба Марта и времето да не бъде променливо и студено.

Закрилници на воините - езичници са "бог" Марс и баба Марта, а на воините - християни – Свети великомъченик Георги Победоносец.

ЗАКРИЛНИКЪТ НА ПРАВОСЛАВНА БЪЛГАРИЯ Е САМ БОГ. КОГАТО БЪЛГАРИТЕ СЕ ОТВЪРНАТ ОТ НЕГО И ЗАТЪНАТ В ЕЗИЧЕСТВО, ЕРЕСИ, СЕКТИ, АТЕИЗЪМ, РАЗВРАТ, КОРУПЦИЯ И КРАЖБИ, СЕ СЛУЧВА ТОВА, КОЕТО В МОМЕНТА СТАВА ОКОЛО НАС !!!

.....

Същност на мартениците:

Популярен езически обичай, привнесен в християнския живот, е носенето на мартеници. Смята се за българска традиция, макар че в леко променен вид обичаят присъства и в Северна Гърция, Македония, Румъния и Молдова. Някога в България са носели мартеници само жените и децата, но от средата на XX век някои мъже също започват да ги носят. А сега кой носи мартеници? Почти всички от хората, считащи се за православни християни. Носят ги „за здраве, щастие, късмет" и т. н. Приятно самозалъгване. Всеки знае, че това е безсмислено, но... такава е модата. Езическата мода!

Не бива ние, християните, да се съобразяваме с нея. Вярването, че плетеницата от бял и червен конец ще ни донесе щастие е празна, безмислена, суетна. Не носенето на конци ще ни донесе щастие, а стремежът да изпълняваме Божиите заповеди. Защото само така ще получим Божествената благодат и вечния живот, който е постоянно блаженство и неописуемо щастие.

Несъмнено е, че мартеницата от край време е била езически атрибут. Така например Иглика Мишкова, етнолог и уредник от Националния етнографски музей, ясно заявява, че в миналото мартеницата е изпълнявала ролята на амулет, който трябвало да предпази този, който я носи от беди и нещастие. Затова и изработката на мартеници била свързана със спазването на различни условия, които да осигурят „магическата сила".

Например оставяли мартениците да престоят една нощ под трендафил, защото уж трендафилът имал силата да отпъжда всички вредни излъчвания и затова се смятало, че той предава „духовна сила" на мартеницата. В други региони мартениците се правели сутрин рано на

първи март, преди изгрев слънце и се считало, че ако тя не се усуче до изгрев, нямало да има „своята вълшебна и магическа сила”.
Според тези нехристиянски традиции, на първия ден от март най-старата жена в семейството връзвала на ръцете на децата пресукан бял и червен конец „за здраве и против уроки”. И досега на някои места с мартеница украсяват сватбените китки, също и котлето, в което се дои първото мляко на Гергьовден; с мартеница завързват събраните на Еньовден билки. С други думи, ако трябва да обобщим, повсеместна е заблудата хората да чакат здраве и закрила от два преплетени конеца...
Докога се носят езическите мартеници? В някои краища ги носят три дни, в други райони ги свалят, когато видят първия щъркел (или лястовица) и ги завързват на клончета от цъфнало дърво или храст. Понякога ги носят чак докато започне жътва.
Но има едно правило, което се спазва винаги, и което носи онзи заплашителен привкус, типичен за повечето суеверия: „мартеничката не трябва да се изхвърля, защото ако човек го направи, то той си изхвърля и късмета”. Понякога мартеницата внимателно се пуска в най-близката река, „че на човек да му върви, както тече реката”.
Без да изпадаме в повече излишни подробности ще кажем: всички „забавни” обичаи за носене на мартеници, а после и за тяхното сваляне, представляват една суеверна традиция, която уж предпазва човека от болести и беди и „носи късмет”, но в действителност още повече го отдалечава от Бога Вседържител, свързва го със сатана и неговите

бесове (от които идват подобни суеверия) и в крайна сметка ДОНАСЯ НЕЩАСТИЕ, БОЛЕСТИ И МЪКИ.
Не на бял и червен конец трябва да се надяват християните, а на Всемогъщия Бог!

Суеверията в България

Голяма част от днешните хора дотолкова са свикнали със суеверията, че няма сила, която да ги разубеди да се откажат от тях. Често това са хора, които считат себе си за църковни авторитети и дават най-различни съвети как да се постъпи в една или друга ситуация, коментират „тънки" детайли от църковния обред и дори внасят в него собствени „корекции" и допълнения, на които започват да приписват толкова голяма важност, сякаш те действително са нещо свещено.

Например може да видите как се плисва вода пред човек, тръгващ за някъде, как се кове керемида с пирон в дюшемето под ковчега на покойник, как се докосва свещеник „за късмет", как се връзват мартеници по дърветата и т.н. И когато ги попитаме, откъде са научили всички тези странни „правила", обикновено казват: „Ами тъй сме чули", или: „Тук такава е традицията".

Суеверните хора не разсъждават какво правят и защо го правят. Те възприемат църковните тайнства и обреди като някакви непонятни магически действия и от своя страна прибавят допълнителни магически (както мислят) елементи, „за да не се случи еди-какво си". Голяма заблуда! Но мнозина, особено по-възрастните, така са свикнали с нея, че се страхуват да не би нещо да им се случи, ако я оставят. Практиката показва, че хора

с подобно повърхностно мислене много трудно приемат здравата вяра и отхвърлят суеверието.

Не така обаче стои въпросът с търсещите хора (обикновено по-младите), които проявяват интерес към автентичното църковно учение и виждат безмислието на „бабешките басни” (1Тим.4:7).

Те биха имали полза от тази книга. Биха се замислили.

Тук ние нямаме за цел да изложим и анализираме всички възможни суеверия сред християните (което не само е доста трудно, а и едва ли е необходимо), но по-скоро бихме желали да подпомогнем благочестивия читател в неговата способност той самият да разграничава разнообразните и опасни суеверия от Божествената и непроменима вяра, веднъж завинаги предадена на светиите (Иуд. 1:3).....

Какво значи суеверие ?

Думата „суеверие” произлиза от старобългарски, а коренът „суе” означава „празно, напусто, безмислено, безполезно” (оттук: „всуе” – „напразно”, „суета” – „празна, безсмислена работа”). Следователно „суеверие” значи „празноверие”, т.е. празна, безмислена, безполезна вяра. Суеверието означава подчиненост на човека спрямо твари и предмети от по-низш порядък, поради което то може да бъде наречено „вяра в мрака”.

Суеверието е особено състояние на човешко възприемане на някои събития, което не зависи нито от нивото на интелекта, нито от светското образование. Често пъти големи учени се явяват суеверни хора. Като например съвременен руски професор, доктор на физическите науки, който никога не се ръкува през

прага на вратата, понеже това било „лош знак”.

Понякога суеверията се обясняват с народните традиции. Но трябва ясно да се каже, че не всички народни традиции са достойни и трябва задължително да се следват. Свещеното Писание и историята ни дават достатъчно добри примери как понякога е постъпвал „народът” и колко изменчиво е масовото съзнание. Докато на планина Синай Бог е давал Своите заповеди на пророк Моисей, еврейският народ се е кланял на златния телец. Къде в този момент е била „народната вяра”, с Бога или при идолите? Или пък когато 1500 години по-късно „народът” радостно поздравява Христос с викове „Осанна”, а само след няколко дни пак същият този „народ” неистово крещи „Разпни, разпни Го!” (Иоан 19:6). Къде и как точно се е проявила „народната мъдрост”? Подобни примери има много и, за съжаление, не само в миналото.

Хората днес обичат да се изтъкват като „вярващи”, понеже сега е модерно и дори престижно в очите на обществото. Най-малко, приема се като добродетел, като душевно благородство. „Аз – казва – съм вярващ човек”. Или: „Той е много вярващ”. Да, но как точно вярваш? Защото на този свят – вери много. Един вярва тъй, друг – инак. Един вярва в Бога, друг – в силата на природата, трети – в себе си, четвърти – в науката, пети – в някаква безлична незнайна сила, шести – в извънземните. Всички тези вери на тези „вярващи” хора добродетел ли са? Отговорът е – не! От цялото многообразие вярвания, една единствена вяра е добродетел: правилната вяра в единия истински Бог.

……

Суеверието е грях

Някои християни считат, че суеверието е нещо безобидно. Предпочитат „да чукнат на дърво”, да не се ръкуват през прага или през масата, да не пресекат пътя на излизащия и т.н., „за всеки случай”, „да не би да стане нещо”, както мислят. „А, бе, аз да си го спазвам – казват – пък то, ако няма полза, няма нищо да ми навреди”. Мнозина така мислят: ако няма полза от суеверието, поне няма вреда. Така ли е наистина? Не, тъкмо напротив. От суеверието никога няма полза, но винаги има вреда.

Суеверието е измислица на духовно нездрави хора. Празна работа, „повели от човеци, които се отвръщат от истината” (Тит 1:14), „бабешки басни” (1 Тим. 4:7), които са „скверни”, според св. апостол Павел.

Бог ни призовава да познаем истината, и истината ще ни направи свободни (Иоан 8:32), докато суеверията, напротив, поробват хората. Човек се страхува от последствията, ако не изпълни съответния суеверен обичай; страхува се, че няма да му върви, че ще се разболее и т.н. Само истината ни прави свободни, а суеверието е пагубна лъжа, който ослепява човека, оглупява го и понякога го води до отчаяние.

Както е известно, в юдаизма има голямо количество външни, повърхностни, а понякога и напълно безсмислени предписания, които Спасителят Христос строго е изобличавал:

„Водачи слепи, които комара прецеждате, а камилата поглъщате!” (Мат. 23:24).

Но както е било преди 2000 години, така и сега, хората често пъти следват напълно безсмислени обичаи, а

главното пренебрегват. Например телевизията, а и останалите медии, дават на хората „компетентни” съвети, на кой празник какво трябва да се яде. Като че ли православието се свежда до една религия на готвенето, в което най-важно е подходящото ястие за подходящия ден. Нарочно се пренебрегва същността на съответния празник, и почти никога не се говори за подготовката на човешката душа за Бога и Вечността. И е логично, че това постоянно противопоставяне (понякога прикрито, но винаги опасно) срещу най-висшата форма на религиозност – богооткровеното християнство, в крайна сметка довежда до разцвет на най-примитивните форми на религиозно чувство – суеверните представи и езическите поверия.

Начинът, по който се разпространяват суеверията също потвърждава тяхното неразумие и безсмисленост. Често пъти суеверия от различни райони, градове и села напълно си противоречат едно на друго, но въпреки това те се разпространяват като епидемии, поразявайки с глупостта си множество хора и обширни местности. И въпреки отсъствието на здрав разум, хората стриктно следват суеверните ритуали, защото така било наредено. И е безсмислено да се пита от кого именно е наредено. Отговор няма да последва.

Вредата от суеверието е прикрита. Суеверието е погрешна вяра, самоизмама. Хубаво ли е човек да се самозалъгва? Лошо е, разбира се. Ето още една вреда – самозалъгването.

Всеки човек днес строго внимава да не се подлъже в житейските си дела. Да не го измамят. Пита, интересува се: за осигуровки, за такси, за заплати, за пенсии, за заеми и за всичко, което засяга земния живот. Знае с

точност всичко това. Богати и бедни, учени и прости внимават да не би да се заблудят в житейското, временното, мимолетното. Никой не казва: „Безобидно е. Даже и да не е вярно, поне няма вреда от него". Напротив, треперят за краткото си житейско благополучие. Треперят за скоропреходното, нищожното. Как тогава за вечното си битие допускат да се заблуждават? Как с лекота се самозалъгват за вечната си участ и за онова, което се отнася до нея? Как допускат да се залъгват за безкрайния си живот и да вярват на празни работи?

Безобидно ли е да вярва човек в глупости? Не, вредата от суеверията е, че те откъсват човека от здравата вяра. Бавно и неусетно, но сигурно. Около нас виждаме хиляди такива примери. И човек може до края на живота си да не забележи, и да умре в суеверната си заблуда.

Това е така, понеже суеверието се явява като заместител на здравата вяра. То е вяра-фалшификат. Както сламата наподобява на злато по цвета си, така и суеверието се представя за християнска вяра. И ако този, който твърди, че сламата е злато, е смешен, какво да кажем за огромното мнозинство хора, считащи се за православни християни, които приемат суеверието за християнство?

Свещеното Писание многократно осъжда суеверието.

„Гледайте, братя – казва св. апостол Павел, – да ви не увлече някой с философия и с празна измама според човешкото предание, според стихиите световни, а не според Христа" (Кол. 2:8).

И добавя: „От скверни и бабешки басни отбягвай, а се

упражнявай в благочестие” (1 Тим. 4:7).

„В последните дни ще настанат усилни времена… лукави човеци и чародеи ще напредват в злото, като заблуждават и биват заблуждавани” (2 Тим. 3:1,13).

„Не се обръщайте към ония, които извикват мъртъвци, и при магьосници не ходете, и не се оставяйте да ви осквернят. Аз съм Господ, Бог ваш.” (Лев. 19:31).

„И ако някоя душа се обърне към ония, които извикват мъртъвци, и към магьосници, за да ги последва в блудството им, Аз ще обърна лицето Си против оная душа и ще я изтребя измежду народа ѝ” (Лев. 20:6).

Защо тогава суеверието е толкова примамливо? Причината е тривиална: суеверието обещава бързо и лесно решаване на всички проблеми. Само с „натискане на копчето”. Без морални ангажименти. Без покаяние. А такова „безболезнено” решаване на проблемите е, разбира се, илюзия.

Но човек е много повече склонен да приеме фалшивите илюзии, пълни с големи обещания, отколкото здравата Христова вяра, която го учи на смирение, на добродетел, и подготвя човека за вечния живот и за блаженство в Царството Христово. Поради това, че ние се намираме в състояние на грехопадение, много по-лесно възприемаме злото, измамата, самозаблудата, порока, отколкото добродетелта, смирението, целомъдрието, въздържанието. Да вземем за пример едно невинно дете. За да го научим на добро, ние трябва да проявим много усилия и голямо постоянство. Обратно, злото то научава веднага, без

усилие. Причина за това е нашето грехопадение. То стои в основата и на суеверията.

Всеки от нас се сблъсква с житейски проблеми. Как правилно да посрещаме тези проблеми и как да ги решаваме по богоугоден начин ни е показано в учението на Светата Христова Църква. Там за всеки проблем има и конкретно предписание. Но често пъти то изисква нравствени усилия от християнина, изисква човек да се смири, да пости, да се моли усърдно, с постоянство, да благотвори на ближния. А това не е по вкуса на днешния горделив, самомнителен и сладострастен човек.

---

buditeli.info © 2017